

Valtuustoaloite / tuki vanhemmuutta harkitseville

Keskustan valtuustoryhmä ensimmäisenä allekirjoittajana Hannu Kananen ja 27 muuta allekirjoittanutta valtuutettua valtuustoaloitteessa tuovat esille, että syntyvyyden lasku on nyky-yhteiskuntamme suurimpia haasteita. Hedelmällisessä iässä olevat naiset puolisoineen pitkittävät lastenhankintaa entisestään, ensisynnyttäjien keski-ikä on kohonnut 29,1 ikävuoteen. Valtuustoaloitteessa mainitaan, että olisi tärkeää luoda nykyistä paremmat edellytykset lapsen hankintaan.

Valtuustoaloitteen mukaan Kuopio tarjoaa palveluja naisille, jotka eivät halua tulla raskaaksi, ja heille, jotka odottavat lasta. Kun lapsi on syntynyt, tarjotaan tukea lapsen kasvuun ja kehitykseen sekä vanhemmuuteen, mutta valitettavan suuri aukko on tuessa, jota tarjotaan, kun kuopiolainen nainen tai paris-kunta harkitsee raskautta ja vasta pohtii lapsen hankintaa. Vanhemmuuteen johtavan polun on oltava sujuva ja aukoton, ja sen tulee alkaa jo siinä vaiheessa, kun ajatus lapsen hankinnasta herää.

Lisäksi mainitaan, että potentiaalista vanhempaa mietityttää monet asiat liittyen työelämään, talouteen, sosiaalietuuksiin, palveluihin, raskauteen, omaan terveyteen, jaksamiseen, vanhemmuuteen, lapsiperhe-elämään ja parisuhteeseen. Nykyisellään tieto ja tuki ovat hajanaista ja perustuu omaan aktiivisuuteen tai verkostojen tuntemukseen asiasta. Kynnys tiedon hankintaan ja asiasta avoimesti puhumiseen on jokaisella erilainen. Vanhemmuutta harkitsevat ja suunnittelevat tarvitsevat tukea yhteen elämän tärkeimmistä nivelvaiheista; siirtymässä vanhemmuuteen. Ammattilaisten tarjoama palvelu tukisi etenkin nuorten aikuisten elämänvaihetta monialaisesti ja räätälöidysti tilanteessa, jossa luotettavaa tietoa ja ammatillista tukea on vähän, mutta kysymyksiä, pelkoja ja huolia on paljon. Valtuustoaloitteen mukaan tällainen edellä mainittu palvelu olisi keskeinen osa kunnalle annettua tehtävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Edellä mainittujen perustelujen jälkeen valtuustoaloitteen tekijät esittävät, että Kuopion kaupunki ryhtyy suunnittelemaan ja pilotoimaan monialaista palvelua vanhemmuutta harkitseville.

Terveydenhuollon palvelujen lausunto valtuustoaloitteeseen:

Asiakokonaisuus on laaja ja tässä vastauksessa otetaan kantaa asiaan pääosin terveydenhuollon osalta. Kuopion kaupungin terveydenhuollon palvelualueella, avohoidon palveluissa, terveydenhoidon palveluissa järjestetään ja tuotetaan yksilön, pariskunnan ja koko perheen terveyttä edistäviä palveluja. Ajanvaraus palveluihin tapahtuu joko puhelimen, sähköisen ajanvarauksen tai avovastaanottojen kautta. Terveyden edistämisen palveluja voi saada sekä terveydenhoitajan ajanvarausvastaanotolla että puhelinpalveluna.

23.10.2018

72 §

Seksuaaliterveyden edistämisen palveluja, mukaan lukien vanhemmuuteen liittyvät kysymykset, tarjotaan seksuaaliterveysneuvolassa, äitiys- ja lastenneuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja vastaanottopalveluissa. Seksuaaliterveysneuvola opastaa ja tarjoaa ohjausta ja neuvontaa seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvissä asioissa. Tukea vanhemmuutta harkitseville on tällä hetkellä saatavilla, mutta palvelut ovat pirstaleisia ja ei monialaisesti yhteen sovitettuja. Asiakkaan asioissa voidaan konsultoida eri asiantuntijoita ja järjestöjä tarvittaessa.

Vastaanotto toiminnan puitteissa järjestetään terveyspalveluja yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa lapsettomuuteen liittyvien terveysongelmien hoitamiseksi osana normaalia toimintaa. Tarvittaessa asiakkaita ohjataan talouskysymyksien osalta sosiaalipalvelujen piiriin.

Perusturvan palvelualueen lapsiperhepalveluiden lakisääteinen järjestämistä vastuu kohdentuu palvelutuotantoon siinä vaiheessa, kun perheessä on jo lapsia. Perusturvan palvelualueella aikuisille suunnattua palvelua toteutetaan aikuissosiaalityössä. Osana aikuissosiaalityön suunnitelmallista sosiaalityötä annetaan tarvittaessa yksilöllisesti neuvontaa ja ohjausta myös henkilöille, jotka harkitsevat vanhemmuutta. Aikuissosiaalityössä asiakkaan yksilöllistä palveluohjausta edistäisi se, että kaupungilla olisi käytettävissä neuvontatyöhön selkeä esite, johon olisi koottuna lapsiperheiden palvelut ja niihin liittyvät etuudet. Esite voisi olla käytössä myös laajemmin kumppanuusyhteistyössä esimerkiksi järjestöjen ja seurakuntien käytössä, koska kuntalaisten vapaa-aikaan perusturvaa omaehtoista tiedonhankintaa tulisi myös arvostaa ja tukea.

Loppupäätelmät

Kuopion kaupungin asiantuntijoiden mukaan tuki vanhemmuutta harkitseville -käsite on hyvin laaja-alainen ja se koskettaa hyvin monia tahoja. Vanhemmuutta harkitsevien tuen tarpeeseen liittyy eniten epävarmuus taloudesta ja työssäkäyntimahdollisuuksista.

Avohoidon palvelut tarjoavat tukea, ohjausta, neuvontaa sekä tietoa vanhemmuutta suunnitteleville liittyen sairauksiin ja terveyteen, raskauteen sekä elämänhallintaan. Tämä palvelukokonaisuus on jo olemassa.

Emme kannata monialaista pilotointia varsinkaan, kun näyttöä sen vaikutuksista syntyvyyden lisääntymiseen ei ole.

Vaikutusten arviointi

Liitteet

2 4080-2018-1 Aloite_ tuki vanhemmuutta harkitseville.pdf

Valmistelija

Pertti Lipponen

Kaj Korhonen

Hanna-Mari Tanninen

Maiju Tirri

puh. +358 44 718 6271

puh. +358 44 718 6541

puh. +358 44 718 6513

23.10.2018

72 §

Niina Happonen
Pauliina Sulku puh. +358 44 718 6620
Päivi Nuttunen
Mari Annika Antikainen puh. +358 44 718 6401
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyy tehdyn selvityksen ja antaa selvityksen edelleen kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle vastauksenaan tehtyyn aloitteeseen.

Päätös

Perusturva- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti vs. apulaiskaupunginjohtajan ehdotuksen.

Merkittiin, että terveydenhoidon palvelujen päällikkö Hanna-Mari Tanninen poistui kokouksesta klo 15.18 tämän asian päätöksen teon jälkeen.

